

Autosnelweg A13

A13

**Rotterdam – Delft –
Den Haag**

De 13 = 17 km lang.

Rotterdam – Delft – Rijswijk.

N = Provincialenweg.

Rotterdam

Van vissersdorp tot wereldhaven

- Rotterdam is in ruim 600 jaar de grootste haven ter wereld geworden door zijn gunstige ligging aan de monding van grote rivieren, een aantal impulsen van buiten en de bijna spreekwoordelijke ambitie van de werkstad van Nederland.
- Toen Rotterdam in 1340 stadsrechten kreeg, was het slechts een versterkt vissersdorp bij een dam in het veenrivierviertje de Rotte.
- Schiedam en Vlaardingen waren al gevestigde steden en Dordrecht was uitgegroeid tot de belangrijkste haven van Holland.
- Door een stelsel van tollën waren kooplieden, die de Maas en de Rijn bevoeren, gedwongen hun goederen in Dordrecht te koop aan te bieden.
- Dit stapelrecht maakte de positie van de stad twee eeuwen lang onaantastbaar.

De strijd om een sloot

- Rotterdam miste een verbinding met het achterland, terwijl vanuit Schiedam de belangrijke nijverheidssteden Delft en Leiden goed bereikbaar waren via de Schie.
- De Rotterdammers groeven een eigen verbinding met de Schie.
- Deze kronkelige sloot was van levensbelang voor de verdere ontwikkeling van de stad.
- De Schiedammers en Delftenaren dwarsboomden de nieuwe concurrent door in 1375 een dam in de sloot te leggen.
- Het kostte Rotterdam vijf jaar de graaf zover te krijgen om de blokkade op te heffen.
- Met de vrije toegang tot de Schie kon de handel in Rotterdam beginnen, maar er was weinig om te verhandelen.
- De haringvisserij leverde net genoeg op voor eigen gebruik.
- Bovendien liep de opbrengst van het omringende platteland terug, doordat de slappe veenbodem inklonk en de landerijen steeds lager kwamen te liggen.

Water als bondgenoot

- De uitschakeling van de eerste concurrenten was niet het gevolg van de veelgeroemde ambitie, maar had natuurlijke oorzaken.
- Rotterdam lag in een bocht van de Maas, waardoor de stroming de toegang tot de haven op diepte hield, terwijl Schiedam voortdurend met verzanding van zijn havenmond te kampen had en achterop raakte bij zijn jongere buurman.
- De Sint-Elisabethsvloed van 1421 verzwakte de positie van Dordrecht.
- Het water verzwoeg de Grote Waard, de grootste Hollandse polder.
- De stad lag nu op een eiland in een grote binnenzee.
- De Maas verlegde haar loop naar het zuiden, waardoor de stroming in de Brielse Maas en de Bernisse afnam en Brielle, Heenvliet en Geervliet (handelsplaatsen van belang in de late Middeleeuwen) geleidelijk aan betekenis verloren.

km 19.8

Km.19.2
Knooppunt:
Kleinpolderplein.

**Hoek van
Holland.**

**Dordrecht-
Utrecht.**

Kleinpolderplein

- Het vormt de aansluiting tussen de A13 in noordelijke richting, de Tunneltraverse (stadsautoweg naar Rotterdam Centrum en de Maastunnel in zuidelijke richting, en de A20 in oostelijke en westelijke richting.
- Het knooppunt is verweven met afslag 13 Overschie
- Het knooppunt is onvolledig.
- Dit laatste is van belang voor het kiezen van de juiste route.

Uitrit: 13 km 18.8 Overschie	Rotterdam.	13
	Rotterdam.	

Overschie

- Het is een deelgemeente en gelijknamige wijk van de gemeente Rotterdam.
- De naam Overschie wordt reeds in de tiende eeuw genoemd, toen het dorp een kleine nederzetting in een groot moerasgebied was.
- In Overschie komen de vier wateren bij elkaar die alle vier kortweg met Schie worden aangeduid: de Delfthavense Schie, de Delftse Schie, de Rotterdamse Schie en de Schiedamse Schie.
- De Schie werd een belangrijke transportroute in de dertiende eeuw, toen een waterkering werd aangelegd tussen Vlaardingen en Kralingen, waarbij twee havens werden gecreëerd bij de Schie en de Rotte.
- De eerste werd belangrijk voor de ontwikkeling van Overschie, de tweede voor die van Delfthaven (Delfts Haven geeft aan dat deze haven belangrijk was voor de stad delft).
- De Schiedamse Schie dateert uit ca. 1250.
- In 1340 kreeg de stad Rotterdam toestemming om een kanaal te graven tussen het centrum en Overschie: de Rotterdamse Schie.
- De Delfshavense Schie werd in 1389 gegraven.
- Tijdens de Hoekse en Kabeljouse twisten kreeg Overschie het zwaar te verduren.
- Het lag tussen het Kabeljauwse Delft en het Hoekse Rotterdam en is afwisselend door beide partijen ingenomen, waarbij voor een klein dorp relatief veel inwoners het leven lieten.
- De kerk en een aantal huizen werden in 1489 in brand gestoken toen de Rotterdammers het dorp weer moesten opgeven.
- Terwijl de plaatsen rond Overschie groeiden, is de plaats zelf altijd klein gebleven.
- Uiteindelijk is Overschie in augustus 1941 door de buurgemeente Rotterdam geannexeerd.
- Direct na de oorlog is de gemeente Rotterdam begonnen met de bebouwing van de Kleinpolder.

Uitrit: 12 Overschie	Rotterdam.	13
	Rotterdam.	
Uitrit: 11 km 16.8 Berkel en Roderijs	Rotterdam - Rotterdam Airport.	13
	N209 Berkel en Roderijs – Zoetermeer.	
Vrijban km12.5	Ruyven km 12.8 13	
Uitrit: 10 TU Delft km 11.6	N470 Delft – Schipluiden.	13
	Ruyven.	

De Technische Universiteit Delft, of TU Delft

- De universiteit is voortgekomen uit de Koninklijke Akademie ter opleiding van burgerlijke ingenieurs zoo voor 's lands dienst als voor de nijverheid en van kweekelingen voor den handel die op 8 januari 1842 werd gesticht, met steun van koning Willem II
- De eerste directeur en grondlegger was Antoini Lipkens.
- Kort na de oprichting krijgt de kersverse academie haar eerste huisvesting aan de Oude Delft 95.
- Op 2 mei 1863 werd het technisch onderwijs in Nederland wettelijk gereguleerd, en daarbij gebracht in de sfeer van het middelbaar onderwijs.
- Bij Koninklijk Besluit werd het jaar daarop, op 20 juni 1864 de Koninklijke Akademie opgeheven, en werd Delft aangewezen als plaats voor de vestiging van een Polytechnische School.
- De naam "Technische Hogeschool van Delft" deed haar intrede bij de wet van 22 mei 1905
- Het academisch niveau van de opleiding werd daarmee erkend, en de Hogeschool kreeg de status van universiteit.
- Ook het promotierecht werd daarmee ingevoerd.
- Het aantal studenten in die tijd lag rond de 450.
- Rechtspersoonlijkheid kreeg de Hogeschool bij de wet van 7 juni 1956.

Uitrit: 9 Delft km 9.6	Delft.	

Uitrit: 8 Delft-Noord km 7.5	Delft.	
	Ypenburg.	

Km.6.0 Knooppunt: Ypenburg.				Hork van Holland.	
				Den Haag- Amsterdam	

Ypenburg

- Locatie waar zich sinds 1936 het Vliegveld Ypenburg bevond, het vliegveld van Den Haag.
- Nadat het vliegveld op 20 september 1992 was gesloten, werd vanaf 1997 op deze locatie een nieuwe Vinex-woonwijk ontwikkeld voor circa 30.000 bewoners.
- In 2002 werd Ypenburg kwam Ypenburg door een door de provincie voorgeschreven gemeentelijke herindeling bij Den Haag, ten koste van delen van de gemeenten Rijswijk, Pijnacker en Nootdorp.
- Samen met Leidschenveen vormt Ypenburg vanaf 2002 Leidschenveen-Ypenburg, het achtste stadsdeel van Den Haag.

Mei 1940

- Op 10 Mei 1940 was Ypenburg het toneel van hevige gevechten.
- Duitse luchtlandingstroepen veroverden het militaire vliegveld als onderdeel van het plan om de residentie bij verrassing te overmeesteren.
- De snelle herovering van het vliegveld was één van de weinige Nederlandse successen tijdens de meidagen van 1940.

Rijswijk

- De stad ligt aan de oostrand van Den Haag.
- De gemeente maakt deel uit van het kaderwetgebied Haaglanden, en heeft in ± 47.154 inwoners met een oppervlakte van 14 km².
- In carnavalstijd wordt Rijswijk Knotsengat genoemd.
- De historie van bewoning op het Rijswijks grondgebied gaat tot zo'n 5500 jaar terug.
- Opgravingen tonen al rond die tijd bewoning aan van het duingebied.
- De oorsprong van het dorp Rijswijk dateert echter van ca. 800 jaar terug.
- De historie van de lijkt te worden gedomineerd door de buitenplaatsen en landgoederen ter recreatie van de aristocratie en goeude burgerij.
- Huis ter Nieuwburg is vooral bekend geworden door de ondertekening van de Vrede van Rijswijk in 1697 die een eind maakte aan de Negenjarige Oorlog met Frankrijk.
- In 2007 is uitvoerig geschreven over een onbekend gehucht dat ressorteerde onder Rijswijk.
- Het gaat hierbij om het buurtschap 't Sluisje, dat gelegen was bij het Haagse Rijswijkseplein en de Haagse Vliet (aan de Voorburgse zijde).
- Tot 1900 is Rijswijk een relatief klein agrarisch dorp gebleven, maar in de twintigste eeuw begon de verstedelijking.
- In snel tempo werd de dorpskern uitgebreid met nieuwe wijken en op dit moment is het grondgebied grotendeels bebouwd.
- De laatste grote uitbreiding was de nieuwbouwwijk op het voormalige vliegveld Ypenburg.
- In 2002 werd deze Rijswijkse Vinex-locatie door Den Haag geannexeerd.
- In 2003 heeft Rijswijk ± 50.000 inwoners en is de stad aan Den Haag vastgegroeid.
- Ondanks dat is het nog steeds een van de groenste gemeentes van Nederland.